

TEORIES CONDUCTISTES I ASSOCIACIONISTES

1.1 CONCEPTE EPISTEMOLÒGIC DE L'APRENTATGE

Es considera que l'aprenentatge d'un coneixement complex es produeix per associació a partir d'unitats més senzilles, que han de ser tan «pràctiques» (experimentals) com sigui possible.

Aquesta manera d'entendre com s'ha d'adquirir el coneixement ha fet que siguin

considerades com a teories fortament empiristes. D'altra banda, i d'acord amb els corrents psicològics tipus «estímul-resposta» (vegeu el punt següent), aquestes teories també es consideren inductivistes, ja que els coneixements s'han d'induir per tal d'obtenir un producte.

1.2. ORGANITZACIÓ PSICOPEDAGOGICA DE L'APRENTATGE

Aquesta teoria no fa suposicions sobre l'organització interna del coneixement dels estudiants, ni postula cap limitació en les edats per als aprenentatges. El conductisme solament estudia el comportament en els seus aspectes externs o directament observables.

És un model cognitiu que encadena estímul-resposta, és a dir: aprenentatge a través de la inculcació

de comportaments. Per tant, creu que es poden aprendre comportaments, habilitats o conceptes de complexitat creixent, com a conseqüència lineal de la pràctica i a través de programes d'instrucció ben planificats i elaborats: ensenyament <prontal> o per fitxes; ensenyament programat... (GUTIÉRREZ, 1989 a), on els conceptes s'organitzen a partir del que és més senzill per tal d'arribar al que és més complex .

1 3 AVALUACIÓ DE L'APRENTATGE

L'aprenentatge que ha fer l'alumne s'avalua pel canvi de conducta que aquest manifesta com a resultat de l'a-

prenentatge. És, per tant, una avaluació de comportaments determinats, hi ha un final previst.

CRITERIS I ACTIVITATS PER A L'AVAUACIÓ

L'avaluació de l'alumnat que participa en el projecte 12-16 es desenvolupa en el marc de l'avaluació formadora.

Aquesta concepció correspon a una visió de l'ensenyament en la que es considera que aprendre és un llarg procés a través del qual l'alumnat va reestructurant el seu coneixement a partir de les activitats que porta a terme. L'objectiu és més el d'identificar quines són les febleses de l'aprenentatge que no pas els resultats assolits amb aquest aprenentatge. Els errors són objecte d'estudi en tant que són reveladors de la naturalesa de les representacions o de les estratègies elaborades per l'alumnat.

En el procés d'avaluació cal tenir en compte tres aspectes: l'avaluació inicial o predictiva, l'avaluació formadora i l'avaluació sumativa.

L'avaluació inicial o predictiva té per objectiu determinar la situació de cada noia i cada noi en iniciar un determinat procés d'ensenyament-aprenentatge per tal d'adequar-lo a les seves necessitats.

L'avaluació formadora té com a objectiu determinar les dificultats de cada alumne en el seu procés d'aprenentatge, així com els seus èxits per tal d'adequar i planificar els mitjans de regulació adients. L'objectiu de l'avaluació formadora és que cada noi i cada noia arribi a ser capaç d'autoregular la seva progressió en el procés d'aprenentatge, reforçant els èxits aconseguits i proposant formes de gestió dels errors que puguin sortir durant l'aprenentatge. Aquesta autoregulació té lloc, bàsicament, a partir de:

- La representació correcta dels objectius.
- La planificació prèvia de l'acció.

- L'apropiació dels criteris d'avaluació.
- L'autogestió dels errors.

Així, l'alumnat troba la seva pròpia manera de fer, construeix un bon sistema intern de pilotatge i el millora progressivament.

L'avaluació sumativa té per objectiu establir balanços fiables dels resultats obtinguts al final d'un procés d'ensenyament-aprenentatge. Posa l'accent en la recollida d'informació i en l'elaboració d'instruments de mesura fiables adaptats als objectes a valorar. Els instruments poden ser molt variats i no es validen. Si només es fa aquest tipus d'avaluació, aquesta pràcticament no té cap incidència en el procés didàctic.

Les activitats que proposem com a activitats d'avaluació no haurien de perdre el seu caràcter principal d'activitats d'aprenentatge, tant si es fan individualment com en grup, i cal treballar-les a classe el temps i les vegades que es consideri necessari.

La unitat i la diversitat dels materials

Col·lecció Ciència 12/16